

## De Verplichting van de Zakaat

De zakaat neemt een verheven plaats in binnen de islam. Het is één van de meest fundamentele pijlers en een belangrijk religieus ritueel. Tientallen verzen uit de Koran en overleveringen van de Profeet (ﷺ) benadrukken dit belang, zoals Allah (ﷻ) in de volgende vers zegt: **«Het is niet vroomheid dat jullie je gezichten naar het Oosten en (of) het Westen wenden, maar vroomheid is (het niveau) van degene die in Allah gelooft, in de Laatste Dag, de engelen, het Boek, de Profeten en zijn rijkdommen geeft ondanks de liefde daarvoor, aan zijn verwanten, aan de wezen en aan de armen die bedelen en aan de reiziger en aan degenen die daarom vragen en die slaven bevrijden en de gebeden volmaakt verrichten en de zakaat betalen en die hun belofte nakomen nadat zij dat overeengekomen zijn, en die in uitzonderlijke" armoede en tijdens ziekten en gevechten geduldig zijn. Dit zijn de mensen van de Waarheid en zij zijn de godvrezenden»** (S02-A177).

En de Profeet (ﷺ) zei: **«De islam is gebouwd op vijf: de getuigenis dat er geen god is dan Allah en dat Mohamed de boodschapper van Allah is, het verrichten van het gebed, het geven van de zakaat, de bedevaart (hajj) en het vasten in de maand Ramadan»**  
(overgeleverd door Bukhari en Moslim).

De moslims zijn het unaniem eens over de verplichting van zakaat. Wie het ontkent, pleegt afvalligheid, en wie het uit gemak achterwege laat, dient er wettelijk toe gedwongen te worden.

### De Wijsheid achter Zakaat:

Allah (ﷻ) heeft de zakaat ingesteld vanwege haar grote wijsheid en talrijke voordelen.

Allah (ﷻ) zegt: **«Neem aalmoezen van hun weelde om hen te reinigen en te zuiveren (O Mohamed) en roep Allah voor hen aan. Waarlijk! Jouw aanroepingen zijn een bron van zekerheid voor hen en Allah is Alhorend, Alwetend»** (S09-A103)

Zakaat zuivert de ziel van de gever van gierigheid en liefde voor rijkdom, en het is een reiniging van zonden. Zoals Allah (ﷻ) zegt: **«Als jullie de liefdadigheid openlijk laten zien, is dat goed, maar als jullie het in stilte aan de armen geven, is dat beter voor jullie. (Allah) zal jullie je zonden vergeven. En Allah is Alwetend over wat jullie doen»** (S023-A271)

Zakaat is ook een bescherming van rijkdom tegen verlies en rampen. Op maatschappelijk vlak zuivert het de samenleving van armoede, ellende en bedelarij, en psychologisch van haat, jaloezie en klassenstrijd.

Daarnaast is zakaat een test van het geloof en vertrouwen in Allah (ﷻ). De Profeet (ﷺ) zei: **«Liefdadigheid is een bewijs (van geloof)»** en Allah (ﷻ) zegt: **«Satan dreigt jullie met armoede (tijdens het geven van liefdadigheid) en spoort jullie aan tot gierigheid (door de zakaat achter te houden). Terwijl Allah jullie (vanwege jullie uitgaven) vergeving (voor jullie zonden) en overvloed belooft. En Allah is Alomvattend, Alwetend»** (S02-A268)

O Moslims,

Wie de Koran leest, ziet dat zakaat vaak samen genoemd wordt met het gebed. Dit toont het belang aan van beide verplichtingen. Toch zijn er moslims die geen zakaat geven of denken dat het vrijwillig is. Sommigen stellen dat het betalen van belasting gelijk staat aan zakaat – dit is onjuist.

Als alle moslims hun zakaat correct zouden betalen, zouden vele economische, sociale en morele problemen opgelost worden. Maar zwak geloof en de verleidingen van de duivel staan dit in de weg. Er is een overlevering van kalief Omar ibn Abdul Aziz dat, **toen de zakaat verdeeld was onder de armen, er geen behoeftigen meer overbleven. Vervolgens gaf hij opdracht het te besteden aan huwelijken, schuldenaars en zelfs aan het voeren van vogels om te voorkomen dat gezegd zou worden dat er in moslimlanden hongerige dieren zijn.**

### De Zonden van het Weigeren van Zakaat

Het nalaten van zakaat is een grote zonde, met wereldse en hiernamaalse straffen. Allah (ﷻ) zegt: **«En er zijn er die het goud en zilver hamsteren en het niet op de weg van Allah uitgeven (met betrekking tot de djihaad, en het voeden van de armen en behoeftigen): verkondig aan hen een pijnlijke bestraffing (34) De dag waarop het bezit (waarop geen zakaat werd betaald) in het Hellevuur verhit zal worden, dan zal ermee over hun voorhoofden, hun zijden en hun ruggen**

**gestreken worden. (Op die dag zal er worden gezegd:) “Dit is de schat die jullie voor jullie zelf gehamsterd hebben. Proef nu dan wat jullie gehamsterd hebben! (35) ﴿S09-A34&35﴾**

Overgeleverd door Abu Huraira: De Boodschapper van Allah (ﷺ) zei: “Iedereen aan wie Allah (ﷻ) rijkdom heeft geschonken, maar die de Zakaat niet betaalt, zal op de Dag des Oordeels zijn rijkdom gepresenteerd krijgen in de vorm van een kale, giftige mannetjesslang met twee giftige klieren in zijn bek. Deze zal zich om zijn nek kronkelen, hem in zijn wangen bijten en zeggen”: “Ik ben jouw rijkdom; ik ben jouw schat” Toen reciteerde de Profeet (ﷺ) dit Goddelijke vers: **﴿En laat degenen die begerig achterhouden wat Allah hen van Zijn overvloed heeft gegeven, niet denken dat dit goed voor hen is. Nee, het is slecht voor hen. De dingen die zij begerig achterhouden zullen aan hun nekken vastgebonden worden als een ketting op de Dag der Opstanding. En aan Allah behoort de erfenis van de hemelen en de aarde, en Allah is zich welbewust van alles wat jullie doen﴾ (S03-A180)**

De wereldlijke straffen omvatten onder meer droogte, ziekten en rampen, zoals beschreven in de onderstaande hadith van Ibn Majah, waarin de Profeet (ﷺ) vijf zaken noemt die, indien ze in een gemeenschap voorkomen, diverse straffen van Allah tot gevolg hebben, waaronder het uitblijven van regen als gevolg van het niet betalen van zakaat.

Er is overgeleverd dat ‘Abdullah bin ‘Umar zei: **“De Boodschapper van Allah (ﷺ) keerde zich tot ons en zei: ‘O Muhajirun, er zijn vijf dingen waarmee jullie op de proef gesteld zullen worden, en ik zoek mijn toevlucht bij Allah, anders zullen jullie het meemaken: Immoraliteit komt nooit voor onder een volk in een mate waarin zij het openlijk begaan, maar plagen en ziekten die nooit bekend waren onder hun voorgangers zullen zich onder hen verspreiden. Ze bedriegen niet met gewichten en maten, maar ze zullen getroffen worden door hongersnood, ernstige rampen en de onderdrukking van hun heersers. Ze houden de Zakaat van hun rijkdom niet in, maar regen zal van de hemel worden onthouden, en als het niet voor de dieren was, zou er geen regen op hen vallen. Ze verbreken hun verbond met Allah en Zijn Boodschapper niet, maar Allah zal hun vijanden in staat stellen hen te overmeesteren en iets van wat in hun handen is, af te pakken. Tenzij hun leiders regeren volgens het Boek van Allah en al het goede zoeken in wat Allah heeft geopenbaard, zal Allah hen ertoe aanzetten elkaar te bevechten”.**

(Ibn Majah)

### Voorwaarden van Zakaat:

De voorwaarden voor de verplichting van zakaat zijn:

1. Volledige eigendom van het bezit
2. Vrijheid (tegenwoordig niet meer van toepassing)
3. Het bereiken van het nisaab (minimale hoeveelheid)
4. Het verstrijken van een maanjaar (hijri-jaar)
5. Afwezigheid van schulden die het nisaab verminderen

### Voorbeelden van nisaab:

- Goud: 85 gram puur goud
- Zilver: 595 gram puur zilver
- Oogst: ca. 612 kg
- Kameel: vanaf 5 stuks
- Runderen: vanaf 30
- Schapen/geiten: vanaf 40

### Wie Heeft Recht op Zakaat?

De acht categorieën genoemd in de Koran (Soera At-Tawbah: 60):

1. Armen
2. Behoeftigen
3. Zakaat-inzamelaars
4. Mensen van wie harten verzoend moeten worden
5. Slaven (voor bevrijding)
6. Schuldenaars
7. Op de weg van Allah (bijv. jihad, educatie)
8. Reizigers in nood

Allah (ﷻ) zegt: ﴿De verplichte liefdadigheid is door Allah ingesteld en is slechts bedoeld voor de armen die niet bedelen en de armen die bedelen en degenen die in dienst zijn gesteld om de fondsen te innen en voor degenen wiens harten verzoend zijn en om gevangenen te bevrijden; en voor de schuldenaren; en voor Allah's Zaak en voor de reiziger. En Allah is Alwetend, Alwijs﴾ (S09-A60)

Het is niet toegestaan om zakaat te gebruiken voor bijvoorbeeld de bouw van moskeeën, bruggen of andere algemene voorzieningen.

O Allah, leid ons en leid anderen door ons toedoen en maak ons een reden voor degenen die geleid worden